

บทที่ 4

คำ yě กับคำลักษณะเดียวกันในภาษาไทย

จากการจำแนกความหมายของการใช้คำ yě ในบทที่ 3 จะเห็นได้ว่าความหมายต่างๆที่ได้กล่าวถึงนั้น โดยทั่วไปแล้วมีลักษณะเดียวกับการใช้คำ ก็ ในภาษาไทย กล่าวได้ว่าคำทั้งสองคำที่เป็นคำลักษณะเดียวกันเมื่อมองอย่างผิวเผินแล้วพบว่ามีเพียงความหมายเดียวเท่านั้น คือแสดงถึงสิ่งที่เป็นประเภทเดียวกันหรือความหมายคล้ายคลึงกัน แต่แท้จริงแล้ว คำลักษณะเดียวกันทั้งสองคำนี้มีความหมายระดับลึกที่สามารถแสดงความหมายอื่นได้อีกหลายความหมาย ขึ้นอยู่กับบริบทของการใช้ในลักษณะที่ต่างกัน ในบทนี้จะศึกษาเปรียบเทียบทั้งการแสดงความหมายระดับพื้นฐานและความหมายระดับลึก จากการการศึกษาความหมาย yě ทั้งสองรูปแบบคือการใช้คำ yě แบบคำแท้และการใช้แบบคำไม่แท้ นั้น ความหมายของคำ yě เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้ว ไม่ได้มีความหมายตรงกับคำ ก็ ในภาษาไทยเพียงคำเดียว กล่าวคือคำ yě สามารถแสดงความหมายอื่นนอกเหนือจากคำ ก็ ได้อีก ดังนั้นในบทนี้จะเปรียบเทียบความหมายของคำ yě กับคำลักษณะเดียวกันในภาษาไทย นอกเหนือจากคำ ก็ เพื่อที่จะได้เข้าใจเรื่องการใช้คำที่สามารถแสดงความหมายได้มากกว่าหนึ่งความหมายในบริบทที่ต่างกัน ได้ละเอียดมากขึ้น

4.1 คำ yě ที่เทียบความหมายได้เท่ากับคำ ก็ ในภาษาไทย

การเปรียบเทียบความหมายที่จะกล่าวในบทนี้ คือการเทียบความหมายทั้งระดับพื้นฐานและระดับลึกของคำ yě และ คำ ก็ ในภาษาจีนกลางและภาษาไทย คำทั้งสองคำนี้สามารถแสดงความหมายต่างๆได้หลายความหมาย ทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ความหมายที่เหมือนกันของคำ yě และ คำ ก็ ในภาษาจีนกลางและในภาษาไทยมีดังต่อไปนี้

4.1.1 แสดงความหมายประเภทเดียวกัน

การแสดงความหมายประเภทเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันนี้เป็นคุณสมบัติพื้นฐานของคำ yě ในภาษาจีนกลาง นั่นก็คือคำ yě จะแสดงความหมายถึงสิ่งที่เป็นประเภทเดียวกันตามคุณสมบัติพื้นฐานของคำ yě เอง เช่น

你去，我也去。

Nǐ qù , wǒ yě qù .

คุณไป ฉันก็ไป

他有了這本書，我也有了這本書。

Tā yǒu le zhè běn shū , wǒ yě yǒu le zhè běn shū .

เขามีหนังสือเล่มนี้ ฉันก็มีหนังสือเล่มนี้เช่นกัน

熬了幾天幾夜，孩子也瘦，大人也瘦。

Áo le jǐtiān jǐyè , hái zi yě shòu , dà rén yě shòu .

อดคาหลับจับตานอนมาหลายวันหลายคืน เด็กก็ผอม ผู้ใหญ่ก็ผอม

院子理白花花的，田野也白花花的。

Yuàn zi lì bái huā huā de , tián yě lǐ yě bái huā huā de .

บริเวณลานบ้านขาวจนจ้าตา บริเวณทุ่งนาก็ขาวจนจ้าตา(ขาวเป็นเงินขง)

การแสดงความหมายประเภทเดียวกันนี้ ในภาษาไทยจะใช้คำว่า ก็ ซึ่งบ่งความคล้ายคลึงกัน
เมื่อวิเคราะห์จากความหมายแล้ว จะเห็นว่า เป็นการแสดงความหมายประเภทเดียวกัน เช่น

เขารักเธอ เธอก็รักเขา

他愛你，你也愛他。

Tā ài nǐ , nǐ yě ài tā .

ฉันให้เกียรติเขา เขาก็ให้เกียรติฉัน

我尊重他，他也尊重我。

Wǒ zūnzhòng tā , tā yě zūnzhòng wǒ .

เขาไม่ไปงานเลี้ยง ฉันก็ไม่ไปงานเลี้ยง

她不去參加晚會，我也不去參加晚會。

Tā bù qù cānjiǎ wǎnhuì , wǒ yě bù qù cānjiǎ wǎnhuì .

เขาคือคนในครอบครัวฉันมาก คนในครอบครัวฉันก็คือเขามาก

他對我的家人很好，我們家人也對他很好

Tā duì wǒ de jiā rén hěn hǎo ,wǒmen jiā rén yě duì tā hén hǎo .

ในการแสดงความหมายประเภทเดียวกันหรือคล้ายกันนี้ คำ yě และ ก็ ทั้งในภาษาจีนกลางและในภาษาไทย สามารถแสดงความหมายได้เหมือนกันคือจะเน้นถึงทั้งสองสิ่งที่มีความหมายเป็นประเภทเดียวกัน และคล้ายกัน

4.1.2 แสดงความหมายส่งต่อความสัมพันธ์

ในการแสดงความหมายส่งต่อความสัมพันธ์ คำ yě มักปรากฏร่วมกับคำเหล่านี้คือ “不僅 /不但...也...bùjǐn / bùdàn...yě... ไม่เพียงแต่...ก็...” เช่น

日語我不僅不會，她也同樣不會。

Rìyǔ wǒ bùjǐn bú huì ,tā yě tóng yàng bú huì.

ภาษาญี่ปุ่น ไม่เพียงแต่ฉันจะพูดไม่เป็น เขาก็ไม่เป็นเหมือนกัน

這個玩藝不但我沒見過，我媽媽也沒見過。

Zhè gè wányì bùdàn wǒ méi jiànguò,wǒ māma yě méi jiànguò .

ของเล่นชิ้นนี้ไม่เพียงแต่ฉันจะไม่เคยเห็น คุณแม่ฉันก็ไม่เคยเห็นด้วย

這首歌兒我不僅不會唱，她也不會唱。

Zhè shǒu gē wǒ bùjǐn búhuì chàng, tā yě búhuì chàng .

เพลงเพลงนี้ไม่เพียงแต่ฉันจะร้องไม่เป็น เขาก็ร้องไม่เป็นเช่นกัน

ในภาษาไทยคำ ก็ ต้องปรากฏร่วมกับ “ไม่เพียงแต่ ” เป็นโครงสร้าง “ไม่เพียงแต่...ก็...” ถึงจะแสดงความหมายลักษณะนี้ได้ เช่น

เขาไม่เพียงแต่พูดภาษาจีนเป็น พูดภาษาอังกฤษก็เป็นอีก

他不僅會說漢語，也會說英語。

Tā bùjǐn huì shuō Hànyǔ , yě huì shuō Yīngyǔ .

ไม่เพียงแต่เขาที่ไป คนในครอบครัวเขาก็ไป

不僅他去，他家裏的人也去。

Bùjǐn tā qù , tā jiāli de rén yě qù .

จากตัวอย่างทั้งในภาษาจีนกลางและในภาษาไทยข้างต้น จะเห็นว่าโครงสร้างร่วมที่คำ yě และคำ ก็ ปรากฏด้วยกันคือตัวที่เน้นทำให้เกิดความหมายส่งต่อความสัมพันธ์

4.1.3 แสดงความหมายขัดแย้ง

จากการวิเคราะห์การใช้คำ yě ในภาษาจีนกลาง พบว่าการแสดงความหมายขัดแย้งนั้นเกิดจากการใช้คำ yě แบบคำไม่แท้ คือการใช้คำ yě ปรากฏในรูปของโครงสร้างร่วม 雖然 / 儘管... 也... suīrán / jǐnguǎn ... yě ... แม้ว่า / ถึงแม้ว่า ... ก็... แล้วทำให้เกิดความหมายขัดแย้ง เช่น

雖然便宜，卻也有些分別。（朱自清）

Suīrán piányì , què yě yǒu xiē fēnbié.

แม้ว่าราคาจะถูก แต่ก็มีข้อแตกต่างบางอย่าง

他儘管沒有論文，也有機會參加會議。

Tā jǐnguǎn méiyǒu lùnwén , yě yǒu jīhuì cānjiā huìyì .

ถึงแม้ว่าเขาไม่มีบทความที่จะนำเสนอ ก็มีโอกาสดำเนินงานประชุม

他們雖然自己挨餓，也要把口糧省下去。

Tāmen suīrán zìjǐ āi è , yě yào bǎ kǒuliáng shěng xiàqù.

แม้ว่าพวกเขาเองจะหิวอย่างไร ก็ต้องนำเสบียงเก็บเอาไว้

雖然情況越來越壞，我們的行動計劃也不能改變。

Suīrán qíngkuàng yuè lái yuè huài , wǒmen de xíngdòng jìhuà yě bù néng gǎibiàn.

แม้ว่าสถานการณ์จะเลวลงๆ แผนการดำเนินงานของพวกเรา ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

จากตัวอย่างข้างต้น โครงสร้าง 雖然 / 儘管... 也... suīrán / jǐnguǎn ... yě ... แม้ว่า / ถึงแม้ว่า... ก็... คือโครงสร้างในภาษาจีนกลางที่คำ yě ปรากฏร่วมด้วยแล้วทำให้เกิดความหมายขัดแย้งโดยโครงสร้าง คำ yě ในโครงสร้างนี้จะแสดงความหมายเน้นถึงสิ่งที่เป็นประเพณีเดียวกัน แต่ก็ไม่ใช่ตัวที่ทำให้เกิดความหมายขัดแย้งโดยตรง (Mǎ Zhēn, 1988: 263-265) ในภาษาไทยคำ ก็ ที่แสดงความหมายขัดแย้งก็เป็นความหมายที่เกิดจากโครงสร้างร่วมเช่นกัน เช่น

แม้ว่าครูคนนี้จะเข้มงวดมาก เด็กก็ไม่กลัวเขา
 雖然這位老師很嚴，孩子們也不怕他。
 Suīrán zhè wèi lǎoshi hěn yán, hái zimen yě bù pà tā.

แม้ว่าแม่เขาจะกำชับเขา เขาก็ไม่เชื่อฟัง
 儘管他媽媽囑咐了他，他也不聽話。
 Jīnguǎn tā māma zhǔfù le tā, tā yě bù tīnghuà .

แม้เราจะพยายามช่วยเหลือเขา เขาก็ไม่ยอมรับความช่วยเหลือ
 雖然我們盡量地幫他，他也不接受。
 Suīrán wǒmen jìnliàng de bāng tā, tā yě bù jiēshòu .

แม้ว่าเขาจะไม่ได้จบมหาวิทยาลัย ก็มีคนจำนวนไม่น้อยที่ศรัทธาเขา
 他雖然不是大學畢業的，也有不少人佩服他。
 Tā suīrán bú shì dàxué bìyè de , yě yǒu bù shǎo rén pèifú tā.

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่าทั้งคำ yě ในภาษาจีนกลางและคำ ก็ ในภาษาไทย ต่างสามารถแสดงความหมายขัดแย้งได้เหมือนกัน ในการแสดงความหมายขัดแย้งนี้คำทั้งสองคำนี้มีลักษณะที่คล้ายกันคือจะแสดงความหมายโดยโครงสร้าง นั่นก็คือคำ yě ในภาษาจีนกลางจะต้องอยู่ในโครงสร้าง 雖然 / 儘管 ...也... suīrán / jīnguǎn ... yě ...แม้ว่า / ถึงแม้ว่า ... ก็... และคำ ก็ ในภาษาไทย จะต้องอยู่ในโครงสร้างร่วมเช่นกันคือ แม้...ก็

4.1.4 แสดงความหมายเน้นย้ำ

การแสดงความหมายเน้นย้ำในภาษาจีนกลางมีโครงสร้างที่คำ yě ปรากฏร่วมแล้วทำให้เกิดความหมายเน้นย้ำ ที่โครงสร้างคือ 1) 連...也... lián ... yě...แม้แต่ ...ก็... 2) V+也+V 可能補語否定式 v+ yě +v + kěnéng bùyǔ fǒudàngshì คำกริยา+ yě + คำกริยา+หน่วยเสริมกริยาแสดงความเป็นไปได้หรือไม่ได้ในรูปปฏิเสธ 3) —...也+不 / 沒有... yī ... yě+ bù / méiyǒu ...จำนวนนับหนึ่ง(yī) ...+ yě + ไม่ / ไม่ได้... และ 4) 疑問代詞+也... yíwèn dàicí + yě ... สรรพนามแสดงคำถาม+yě ...โครงสร้างเหล่านี้เป็นโครงสร้างที่คำ yě ปรากฏร่วมแล้วทำให้เกิดความหมายเน้นย้ำ เช่น

ก. 連...也... lián ... yě...แม้แต่ ...ก็...

連錢也忘了帶來。

Lián qián yě wàng le dài lái.

แม้แต่ เงินก็ลืมเอามา

連他也不去。

Lián tā yě bù qù .

แม้แต่ เขาก็ไม่ไป

- ข. V+也+V+可能補語否定式 V+ yě +V + kěnéng bǔyǔ fǒudìngshì คำกริยา + yě + คำกริยา+ หน่วยเสริม กริยาแสดงความเป็นไปได้หรือไม่ได้ในรูปแบบปฏิเสธ

看也不懂。

Kàn yě kànbùdǒng .

อ่านก็อ่านไม่เข้าใจ

跑也不動。

Pǎo yě pǎobùdòng .

วิ่งก็วิ่งไม่ไหว

- ค. “一...也 + 不/ 沒有 Yī... + yě + bù / méiyǒu ...จำนวนนับหนึ่ง (yī) ...+ yě + ไม่/ ไม่ได้... เช่น

一個人也不說。

Yī gè rén yě bù shuō .

แม้แต่ คนเดียวก็ไม่พูด

一天假也不有請過。

Yī tiān jià yě méiyǒu qǐngguo.

แม้แต่ ลาชัววันเดียวก็ไม่เคยลา.

- ง. 疑問代詞 +也... yíwèn dàicí + yě ... สรรพนามแสดงคำถาม + yě ...

誰也不說你跟他有什麼關係。

Shéi yě méi shuō nǐ gēn tā yǒu shénme guānxì.

ใครๆ ก็ไม่ได้พูดว่าเธอกับเขามีความสัมพันธ์อะไรกัน

她什麼也不吃。

Tā shénme yě bù chī .

อะไรเขาก็ไม่กิน

ในภาษาไทยการแสดงความหมายเน้นย้ำก็มีลักษณะคล้ายกับภาษาจีน คือจะมีลักษณะโครงสร้างที่คล้ายกันที่แสดงความหมายเน้นย้ำ ดังนี้

ก. คำกริยา+ ก็ + คำกริยา เช่น

ทำก็ไม่ได้ทำ ได้แต่พูด

做也不做，只顧吹牛。

Zuò yě bù zuò, zhǐ gù chuīniú.

เรียนก็ไม่เรียน เอาแต่เที่ยว

學也不學，只顧玩兒。

Xué yě bù xué, zhǐ gù wán.

ชอบก็ชอบ แต่แพงไปหน่อย

喜歡也喜歡，可是有點兒貴。

Xǐhuān yě xǐhuān , kěshì yǒu diǎr guì .

ข. คำ ก็ ปรากฏร่วมกับ แม้แต่ แม้ว่า ...ก็ ...เช่น

แม้แต่วันเกิดของแฟนเขา ก็ลืม

連他女朋友的生日，也忘了。

Lián tā nǚpéngyǒu de shēngrì, yě wàng le .

แม้แต่เขาก็ฟังไม่เข้าใจ

連他也聽不懂。

Lián tā yě fīng bù dǒng .

ค. จำนวนนับหนึ่ง / เดียว + ไม่/ไม่ได้ เช่น

สตางค์แดงเดียวก็ไม่มี

一分錢也沒有。

Yī fēn qián yě méiyǒu .

“ เธอซื้อหนังสือมากี่เล่ม ” “ เล่มเดียวก็ไม่ได้ซื้อ ”

“ 你買了幾本書？ ” “ 一本也沒有買。 ”

“ Nǐ mǎi le jǐ běn shū ? ” “ Yī běn yě méiyǒu mǎi. ”

ง. คำสรรพนามแสดงคำถาม + ก็

เขาทำตัวแบบนี้ ใครๆก็ไม่อยากสนใจเขา

他這樣做，誰也不想關心他。

Tā zhè yàng zuò ,shéi yě bù xiǎng guānxīn tā.

เขาเลือกงานเกินไป งานอะไรก็ไม่ทำ

他對工作太挑剔了，什麼工作也不想做。

Tā duì gōng zuò tài tiāo tī le ,shénme gōngzuò yě bù xiǎng zuò .

คำสรรพนามแสดงคำถามในภาษาไทยโดยปกติแล้วในบริบทเช่นนี้ มักจะใช้เป็นรูปคำซ้ำ เช่น ใครๆ ไหนๆ ซึ่งเมื่อเป็นคำซ้ำแล้วก็กลายเป็นคำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ จึงอาจกล่าวได้ว่า ในโครงสร้างนี้ คำ ก็ จะปรากฏร่วมกับคำสรรพนามแสดงคำถามที่ซ้ำรูปเป็นคำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ

ในการแสดงความหมายเน้นย้ำนี้ ในภาษาจีนกลางและภาษาไทยมีรูปแบบที่คล้ายกันที่สามารถแสดงความหมายเน้นย้ำได้เหมือนกัน

4.1.5 แสดงความหมายเน้นย้ำ

การแสดงความหมายแบบที่เป็นเงื่อนไขนี้ในภาษาจีนกลางคำ yě จะปรากฏกับโครงสร้างร่วมเหล่านี้ 無論 / 不論 / 不管...也...wúlùn / bùlùn / bùguǎn ...yě.. ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม / ไม่ว่าจะ...ก็ เช่น

無論怎樣用力，也不能動它分毫。

Wúlùn zěnyàng yòng lì ,yě bù néng dòng tā fēnháo .

ไม่ว่าจะใช้แรงอย่างไร ก็ไม่สามารถขยับเขยื้อนมันได้แม้แต่หนึ่งขีดเดียว

無論多麼遠也要去。

Wúlùn duōme yuǎn yě yào qù .

ไม่ว่าจะไกลอย่างไรก็ต้องไป

不管發生什麼事兒，也要去看看。

Bùguǎn fāshēng shénme shìr ,yě yào qù kànkàn.

ไม่ว่าจะเกิดเรื่องอะไรขึ้น ก็จะต้องไปดูให้ได้

ในภาษาไทย คำ ก็ ที่แสดงความหมายแบบเงื่อนไข่นี้ ก็จะปรากฏเป็นโครงสร้างร่วมกับคำเหล่านี้คือ ถึงแม้ว่า / ไม่ว่าจะ...ก็...เช่น

ไม่ว่าจะเป็นใคร ก็ไม่สามารถช่วยเขาได้

不管是誰，也救不了他。

Bùguǎn shì shéi ,yě jiù bù liǎo tā.

ถึงแม้ว่าเขาจะยกของฉันอย่างไร ฉันก็ไม่ดีใจ

無論他怎樣表揚我，我也不高興。

Wúlùn tā zěnyàng biǎoyáng wǒ , wǒ yě bù gāoxìng .

ไม่ว่าฉันจะซื้ออะไร เขาก็ห้ามไม่ให้ฉันซื้อ

不管我要買什麼，他也不讓我買。

Bùguǎn wǒ yào mǎi shénme ,tā yě bù ràng wǒ mǎi .

ตัวอย่างประโยคข้างต้นจะเห็นว่า การแสดงความหมายแบบเงื่อนไข่นี้ ทั้งภาษาจีนกลางและภาษาไทยมีโครงสร้างที่เหมือนกัน คือ คำ yě และคำ ก็ จะต้องปรากฏร่วมกับคำเชื่อมอื่น และปรากฏร่วมกันเป็นโครงสร้างคำเชื่อมคู่ถึงจะแสดงความหมายแบบเงื่อนไขได้

4.1.6 แสดงความหมายอ้อมค้อม

การแสดงความหมายอ้อมค้อมในภาษาจีนกลาง เป็นความหมายที่เกิดการใช้คำ yě แบบคำแท้ คือคำ yě ปรากฏในประโยคโดยลำพัง คำ yě ที่ปรากฏในประโยคจะทำให้น้ำเสียงการพูดงาอ่อนลง น่าฟังยิ่งขึ้น เช่น

一請就到，也算難得。

Yī qǐng jiù dào, yě suàn nándé .

ทันทีที่เชิญก็มา ก็นับว่าหาได้ยากจริงๆ

生活困難點也不算什麼。

Shēnghuó kùnnán diǎn yě bú suàn shénme .

การใช้ชีวิตลำบากหน่อย ก็ไม่เป็นไรนี่นา

這樣吧！我也不說要錢，只收點工本費。

Zhèyàng ba! Wǒ yě bù shuō yào qián, zhǐ shōu diǎn gōngběnfèi .

อย่างนี้ดีไหม ฉันก็ไม่ใช่ว่าจะต้องการเงิน(อะไร)เพียงแค่ข้อค้นพบนิดหน่อย

การแสดงความหมายอ้อมค้อมนั้นในภาษาไทยก็มีการใช้ลักษณะเดียวกันคือคำ ก็ ที่ปรากฏ
ในประโยคจะทำให้ น้ำเสียงของการพูดจาอ่อนลง น่าฟังยิ่งขึ้น เช่น

ก็ไม่ได้ว่าเขาไม่ดี เพียงแต่ไม่ชอบนิสัยของเขาเท่านั้นเอง

也不是說他不好,只是不喜歡他的性格。

Yě bùshì shuō tā bù hǎo, zhǐshì bù xǐhuān tā de xìnggé.

เสื้อตัวนี้ก็สวยดี แต่สีไม่เหมาะกับคุณนะ

這件衣服也好看,但顏色不配你啊!

Zhè jiàn yīfu yě hǎokàn ,dàn yánsè bù pèi nǐ a!

4.1.7 แสดงความหมายในการตำหนิหรือไม่พอใจ

การแสดงความหมายในการตำหนินั้น ลักษณะการใช้คำในภาษาจีนและภาษาไทย มีลักษณะ
คล้ายกันคือสามารถแสดงความหมายในการตำหนิได้เหมือนกัน คำ yě ที่แสดงความหมายนี้เป็น
การใช้แบบคำแท้ เช่น

你也太不懂事了。

Nǐ yě tài bù dǒngshì le .

เธอก็ช่างไม่รู้ประสีประสาเลย

你也得體諒體諒別人嘛!

Nǐ yě děi tíliàng tíliàng biérén ma !

เธอก็ต้องเห็นอกเห็นใจคนอื่นบ้าง

ในภาษาไทยคำ ก็ ที่ปรากฏในประโยคก็มีลักษณะที่ทำให้เกิดความหมายในการคำหนึ่งเช่นกัน เช่น

เธอก็ไม่ควรพูดถึงเรื่องที่ผ่านมาไปแล้ว

你也不應該提到過去的事。

Nǐ yě bù yīnggāi tí dào guòqù de shì.

เธอก็ไม่นำให้เงินเขา

你也不應該給他錢。

Nǐ yě bù yīnggāi gěi tā qián.

ที่กล่าวมาข้างต้นคือลักษณะของคำ yě และคำ ก็ ที่สามารถแสดงความหมายทั้งระดับพื้นฐานและระดับลึกได้เหมือนกัน อย่างไรก็ตามคำทั้งสองคำนี้ นอกจากแสดงความหมายได้เหมือนกันแล้ว ยังแสดงความหมายที่แตกต่างกันด้วย ดังจะได้กล่าวต่อไป

4.2 คำ yě ที่เทียบความหมายได้กับคำอื่นในภาษาไทย

ความหมายของคำ yě ในภาษาจีนเมื่อนำมาเทียบกับคำลักษณะเดียวกันในภาษาไทยแล้ว ส่วนมากจะมีความหมายตรงกับคำ ก็ แต่ในบางบริบทไม่อาจแปลเป็นภาษาไทยว่า ก็ แต่จะแปลเป็นคำอื่นในภาษาไทย ซึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ต่างกันดังจะกล่าวต่อไปนี้

4.2.1 คำ yě ที่เทียบได้เท่ากับคำ ด้วย

คำ yě เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วในบางบริบทมีความหมายตรงกับคำว่า ด้วย หรือ ก็ ..ด้วย เช่น

他寫小說，也寫詩，也翻譯。

Tā xiě xiǎoshuō, yě xiě shī, yě fānyì .

เขาแต่งนวนิยาย แต่งกลอนด้วย แปลหนังสือด้วย

他也賣菜，也賣水果。

Tā yě mài cài ,yě mài shuǐguǒ .
เขาขายผักด้วย ขายผลไม้ด้วย

他也吃饭，也吃馒头。
Tā yě chī fàn ,yě chī mǎntou .
เขาทานข้าวด้วย ทานหมั่นโถว ด้วย

我們請小王也來唱一首，好不好哇？
Wǒmen qǐng Xiǎo Wáng yě lái chàng yī shǒu,hǎo bù hǎo wa ?
พวกเราเชิญเสี่ยวหวางมาร้องด้วยสักเพลงดีไหม

老班長叫我也說說，那我就說說吧！
Lǎo bānzhǎng jiào wǒ yě shuōshuo, nà wǒ jiù shuōshuo ba !
หัวหน้าห้องคนเก่าสั่งฉันให้ลองพูดด้วย ถ้าอย่างนั้นฉันจะลองพูดหน่อยแล้วกัน

จากตัวอย่างสามประโยคแรกจะเห็นได้ว่าการใช้คำ yě ในบริบทนี้ ต้องการเน้นประเภทของคำนามที่ต่างกันและเกิดจากการกระทำของคนคนเดียวกัน โดยมีลักษณะของการกระทำ (กริยา) เหมือนกันหรือไปในแนวเดียวกัน ให้มีความหมายคล้ายตามกันคุณสมบัติพื้นฐานของคำ yě ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น และในอีกกรณีหนึ่งคือคำ yě ในประโยคที่มีคำซึ่งทำหน้าที่สองอย่าง (兼語 jiānyǔ) ดังในตัวอย่างสองประโยคหลัง ซึ่งทั้งสองเงื่อนไขนี้ เมื่อถอดความเป็นภาษาไทย ควรจะถอดความเป็นคำ ด้วย ถึงจะเหมาะสมกับบริบททางภาษา

4.2.2 คำ yě ที่เทียบได้กับคำทั้ง

คำ yě ในภาษาจีนกลางบางบริบทเมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วสามารถเทียบได้กับคำว่า ทั้ง โดยมีลักษณะที่แตกต่างจากคำ yě ที่แสดงถึงสิ่งที่เป็นประเภทเดียวกัน คือคำ yě ที่ปรากฏในที่นี้จะแสดงความหมายที่ว่า มีอย่างนี้แล้วก็อย่างนั้นด้วย (兼容 jiānróng) เช่น

他也划船，也游泳。
Tā yě huá chuán , yě yóuyǒng .
เขาทั้งพายเรือ ทั้งว่ายน้ำ

這間房子也開會，也睡人。

Zhè jiān fāngzi yě kāi huì, yě shuì rén .

ห้องนี้เป็นทั้งห้องประชุม เป็นทั้งห้องนอน

他也會漢語, 也會英語。

Tā yě huì Hànyǔ ,yě huì Yīngyǔ .

เขาเป็นทั้งภาษาจีน เป็นทั้งภาษาอังกฤษ

她這個人也漂亮, 也聰明。

Tā zhè gè rén yě piàoliàng , yě cōngmíng .

เขาคนนี้ทั้งสวย ทั้งฉลาด

這種點心也好看, 也好吃。

Zhè zhǒng diǎnxīn yě hǎokàn ,yě hǎochī.

ขนมชนิดนี้ทั้งดูสวย ทั้งอร่อย

他 也有知識, 也有道德。

Tā yě yǒu zhīshi , yě yǒu dàodé .

เขาเป็นคนที่ทั้งมีความรู้ ทั้งมีคุณธรรม

คำ yě ในความหมายที่ว่ามือข้างนี้แล้วก็มีมือข้างนั้นด้วย (兼容 jiānróng) และในคำ yě ที่แสดงความหมายถึงสิ่งที่เป็นประเภทเดียวกัน (類同 lèitóng) คล้ายตามกันนั้น ในที่นี้จะใช้ yě แทนคำ yě ในความหมายที่แสดงถึงสิ่งที่เป็นประเภทเดียวกันหรือคล้ายตาม และใช้ yě แทนคำ yě ในความหมายที่ว่ามือข้างนี้แล้วก็มีมือข้างนั้นด้วย(兼容 jiānróng) ซึ่งคำ yě ทั้งสองประเภทนี้มีความแตกต่างกัน แต่นักวิจัยด้านภาษาของจีน รวมทั้ง 馬真 Mǎ Zhēn ต่างก็มองข้ามจุดนี้ไป ข้อแตกต่างของคำ yě ทั้งสองประเภทมีดังนี้คือ

1) คำ yě ที่แสดงความหมายถึงสิ่งที่เป็นประเภทเดียวกันนั้น จะบ่งชี้ถึงเรื่องราวของประโยคหน้าและเรื่องราวของประโยคหลังว่าเป็นประเภทเดียวกัน โดยจะเน้นถึงประโยคย่อยด้านหลังให้มีความหมายที่เป็นประเภทเดียวกันกับความข้างหน้า ดังนั้นคำ yě ที่ปรากฏนั้นจะปรากฏเฉพาะในประโยคหลังเท่านั้น โดยมีรูปแบบเป็นดังนี้คือ yě..... แต่สำหรับคำ yě ที่แสดงความหมายมือข้างนี้แล้ว ก็มีมือข้างนั้นด้วย(兼容 jiānróng) เป็นการเน้นสองเรื่องราวโดยที่มีความหมายเท่ากับโครงสร้างต่อไปนี้ คือ “即 ... 又 ...jì...yòu...ทั้ง.....ทั้ง” หรือ “不僅 ... 而且...bùjǐn ...érqiě ...ไม่เพียงแต่ ...ยัง...ด้วย” ดังนั้นในการใช้คำ yě ที่แสดงความหมาย มือข้าง

นี้แล้ว ก็มีอย่างนั้นด้วย(兼容 jiānróng) คำ yě จะต้องปรากฏเป็นโครงสร้างคู่ คือ “也...也... yě...yě ... ทั้ง...ทั้ง” ถึงจะแสดงความหมายตามบริบทที่แปลว่า ทั้ง ได้

2) คำ yě: ที่แสดงความหมายว่ามือแบบนี้แล้ว ก็มีอย่างนั้นด้วย (兼容 jiānróng) สามารถใช้คำ 又 yòu แทนที่คำ yě ได้ นั่นคือมีโครงสร้างเป็น “又...又... yòu ...yòu... ทั้ง ...ทั้ง” ก็ได้ เช่น

他也會漢語，也會英語。

Tā yě huì Hànyǔ , yě huì Yīngyǔ .

เขาพูดเป็นทั้งภาษาจีน ทั้งภาษาอังกฤษ

這種點心也好看，也好吃

Zhè zhǒng diǎnxīn yě hǎokàn , yě hǎochī.

ขนมชนิดนี้ทั้งดูสวย ทั้งอร่อย

ประโยคทั้งสองนี้สามารถใช้ “又...又... yòu ...yòu... ทั้ง ...ทั้ง” แทนก็ได้ ดังนี้

他又會漢語，又會英語。

Tā yòu huì Hànyǔ , yòu huì Yīngyǔ .

เขาพูดเป็นทั้งภาษาจีน ทั้งภาษาอังกฤษ

這種點心又好看，又好吃。

Zhè zhǒng diǎnxīn yòu hǎokàn , yòu hǎochī.

ขนมชนิดนี้ทั้งดูสวย ทั้งอร่อย

นอกจากนี้โครงสร้าง “也...也... yě ...yě...” หรือ “又...又... yòu ...yòu...” ยังมีความหมายเท่ากับโครงสร้าง “不僅...而且...bùjǐn ...érqiě ” ที่แสดงความหมายส่งต่อความสัมพันธ์ ด้วยดังที่กล่าวข้างต้น เช่น

他不僅會說漢語，而且會說英語。

Tā bùjǐn huì shuō Hànyǔ , érqiě huì shuō Yīngyǔ .

เขาไม่เพียงแต่พูดภาษาจีนเป็น ยังพูดภาษาอังกฤษเป็นอีกด้วย

3) คำ yě ที่ปรากฏในโครงสร้างที่แสดงความหมายส่งต่อความสัมพันธ์ “不僅...bùjǐn ... yě ... ไม่เพียงแต่...ก็...” ตามตัวอย่างที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นในเรื่องของการใช้คำ yě ตามที่ (馬真 Mǎ Zhēn, 1982:286) ได้กล่าวไว้ นั้น เป็นคำ yě ที่เน้นถึงสิ่งที่ เป็นประเภทเดียวกัน ไม่ใช่คำ yě ที่แสดงความหมายส่งต่อความสัมพันธ์โดยตรง ส่วนคำ yě ที่ปรากฏในรูปโครงสร้าง “也 ... 也 ...yě ...yě...” ที่แสดงความหมายว่า มีอย่างนี้แล้ว ก็มีอย่างนั้นด้วย มีข้อแตกต่างกันคือ คำ yě ปรากฏแบบโครงสร้างคู่ นั้น สามารถแสดงความหมายส่งต่อความสัมพันธ์ได้โดยตรง เช่น

他也會漢語，也會英語。

Tā yě huì Hànyǔ ,yě huì Yīngyǔ .

เขาพูดเป็นทั้งภาษาจีน ทั้งภาษาอังกฤษ

โครงสร้างในประโยคข้างต้นนี้สามารถเปลี่ยนเป็น

他不僅會漢語，也會英語。

Tā bùjǐn huì Hànyǔ, yě huì Yīngyǔ .

เขาไม่เพียงแต่พูดภาษาจีนเป็น ก็เป็นภาษาอังกฤษ

อย่างไรก็ตามคำ yě ที่แสดงความหมายถึงสิ่งที่ เป็นประเภทเดียวกันคล้อยตามกันนั้น ไม่สามารถใช้แทนที่ด้วยโครงสร้างที่แสดงความหมายส่งต่อความสัมพันธ์ดังที่กล่าวมาได้ เช่น

他會英語，我也會英語。

Tā huì Yīngyǔ ,wǒ yě huì Yīngyǔ .

เขาพูดภาษาอังกฤษเป็น ฉันก็พูดภาษาอังกฤษเป็น

ประโยคนี้ไม่สามารถพูดเป็น

不僅他會英語，而且我會英語。(×)

Bùjǐn tā huì Yīngyǔ, érqiě wǒ huì Yīngyǔ .

เขาไม่เพียงแต่พูดภาษาอังกฤษเป็น มีหน้าซ้ำฉันพูดภาษาอังกฤษเป็นด้วย

ประโยคตัวอย่างนี้ในภาษาจีนถือว่าไม่ถูกต้องทางไวยากรณ์ และความหมายที่เปลือยออกมา ก็ไม่สามารถสื่อความได้ เนื่องจากคำ yě ที่แสดงความหมายประเภทเดียวกันนั้น จะไม่สามารถแสดงความหมายส่งต่อความสัมพันธ์ได้โดยตรง

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า คำ yě₁ ที่แสดงความหมายถึงสิ่งที่เป็นประเภทเดียวกัน(類同 lèitóng) และคำ yě₂ ที่แสดงความหมายว่ามือข้างนี้แล้วก็มีอย่างนั้นด้วย (兼容 jiānróng) ต่างมีความหมาย คุณสมบัติและการใช้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาถึงความแตกต่างของคำ yě ทั้งสองประเภท คำ yě₁ ที่แสดงถึงสิ่งที่เป็นประเภทเดียวกันนั้น เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วจะมีความหมายเท่ากับคำว่า ก็ แต่คำ yě₂ ที่แสดงความหมายว่ามือข้างนี้แล้ว ก็มีอย่างนั้นด้วย (兼容 jiānróng) เมื่อถอดความเป็นภาษาไทยแล้วจะมีความหมายเท่ากับคำว่า ทั้ง ในภาษาไทย